

[Lorentzen.]

højelsen. Dermed havde det offentlige i virkeligheden al den kontrol, det bør have med disse forhold, og jeg kan ikke forstå, at den højtærede minister synes, det er rigtigt helt at forbyde disse frivillige overenskomster.

Det har forøvrigt efter min mening også en anden betydning, hvis man opretholder adgangen til at indgå frivillige overenskomster med den kautel, der er i loven af 1951. Der står i § 77 en bestemmelse — jeg tænker her særlig på stk. 2 — som intet menneske kan bruge i praksis, nemlig den, at hvis lejen er særlig lav i forhold til lejen i andre lejligheder i samme kvarter, så kan man få den sat op. Det ville jo være ganske umuligt at bevise, at det er tilfældet, men dér ville man have en hjælp, hvis man godkendte de frivillige forlig under det offentliges kontrol i henhold til § 77, stk. 2.

Vi vil også vende os imod den nye regel i § 76, hvorefter en planlagt ombygning m. v., som vil medføre lejeforhøjelse, skal forelægges huslejenævnet til godkendelse. Hvorfor skal det dog stå i en lov, der trods alt gerne skulle have karakter af en afviklingslov? Hvorfor mere administration, hvorfor mere posekiggeri? Burde man ikke formode, at den ejer, der går ind for ombygning af sin ejendom, er den nærmeste til at vurdere, om det er sagligt rigtigt og forsvarligt. Jeg kan slet ikke forstå denne betragtning, og jeg vil tro, at den nærmest er en reminiscens fra den tid, hvor det gjaldt om at få en så stærk huslejelov som muligt.

Så kommer jeg til vor hovedindvending mod lovforslaget. Det er efter vor mening fuldkommen forfejlet, ja, nærmest letsindigt, at man ophæver bestemmelsen i den nugældende lejelovs § 23, stk. 4, der kort og godt går ud på, at ejeren uanset kontrakt i modsat retning ikke er forpligtet til ind- og udvendig vedligeholdelse i større omfang, end at han kan have en rimelig forrentning af sine penge efter ejendommens værdi i 1939. Nu har man den dristighed — det er ganske afgjort en fejl, uanset hvad man iøvrigt kan mene — uden videre at sige, at fra udgangen af 1955 har ejeren den fulde ind- og udvendige vedligeholdelsespligt. Det er en umulighed at gennemføre det i praksis. Vi kan ikke skaffe så mange håndværkere i Danmark, at man kan genoprette

den tilstand, man her tænker på. Det er formentlig alle klar over, antagelig også den højtærede minister. Det er ganske forkert at pålægge grundejerne, der gennemsnitlig får 17 pct. mere end i 1939, dette.

Den højtærede indenrigs- og boligminister har i sit ministerium en masse materiale med dokumentation fra grundejere, pålidelige folk, der på et sagligt grundlag har søgt at påvise, hvor meget lejen måtte stige, hvis grundejerne skulle have pligt til ind- og udvendig vedligeholdelse af samme omfang som i 1939. Disse tal viser — idet jeg ser bort fra stigningen i skatterne — at der måtte en lejeforhøjelse på 30 pct. til. Det er sagligt underbyggede og rigtige tal. Nu må man ikke deraf udlede, at jeg mener, man skal gå ind for en 30 pct.s lejeforhøjelse i løbet af 1 eller 2 år — ingeniunde. Også vi mener, det må gå langsomt, vi kan ikke pludselig springe fra ingenting op i højderne.

Men vi må forlange, at den beskyttelse, den hæderlige grundejer har ifølge lejelovens § 23, stk. 4, og som blev indsat i 1951, ikke fratages ham. Hvorfor blev den indsat i 1951? Det kan jeg fortælle meget nøje. Den blev indsat, fordi mange grundejere på det tidspunkt af yderliggående lejerorganisationer blev truet med proces. Der var den ene proces under opsejling efter den anden, og samvittighedsfulde grundejere — for de findes også, forhåbentlig er der endda mange — stod våbenløse overfor disse store organisationer, der krævede, at vedligeholdelsen skulle føres op til dato. De sagde: ja, men vi har slet ikke fået nogen husleje-forhøjelse, der kunne gøre det muligt; er det meningen, at vi skal gå fra vore ejendomme, eller hvad skal vi gøre? Skal vi gå ud og låne penge? Enhver, der blot har fået en stue tapetseret og malet i dag, ved, hvad det ville koste. Derfor vil jeg henstille til den højtærede indenrigs- og boligminister, at han meget nøje overvejer de betragtninger, jeg her har gjort gældende, som jeg ikke på noget punkt har overdrevet, og som er menneskeligt rigtige og intet har med politik at gøre, og lade dem få indflydelse på lovforslaget, således at den nugældende bestemmelse bliver stående.

Jeg skal naturligvis ikke påpege overfor den højtærede indenrigs- og boligminister, hvilke veje han måtte mene er farbare,